

16. ОСОБЛИВОСТІ РИНКУ КОМБІКОРМІВ УКРАЇНИ

Н.В. Кудренко

Національний університет харчових технологій

На сьогоднішній день основне виробництво комбікормової продукції України зосереджене в агропромислових холдингах. Замкнений виробничий цикл: «сировина — переробник — споживач» дозволяє значно знизити витрати на виробництво та переробку всередині групи, а також знижує залежність комбікормових підприємств від зростання внутрішніх і світових цін на зернову сировину.

Основне завдання, яке слід вирішити збільшити доступність комбікормів для багатьох великих та дрібних господарств.

Основними проблемами є: відсутність достатньої кількості коштів у дрібних і середніх господарствах для закупівлі комбікормової продукції, закриття і банкрутство більшості комбікормових заводів, відсутність достатньої сировинної бази для нарощування потужностей.

Аналіз діяльності підприємств по виготовленню комбікормів показує, що протягом останніх років 2005 – 2010 років виробництво комбікормової продукції зросло майже на 40 % в основному за рахунок збільшення чисельності поголів'я птиці і свиней, основних споживачів вказаної продукції.

За даними Державного комітету статистики України та Асоціації «Союзу кормовиробників України» основними виробниками комбікормової продукції протягом 2010/2011 маркетингового року являються підприємства, що входять до складу агрохолдингів ВАТ «Миронівський хлібопродукт» і ТОВ «Комплекс «Агромарс». Так, в грудні 2010 року ТОВ «Катеринопільський елеватор» виготовлено — 39,4 тис. тонн комбікормової продукції, ВАТ «Миронівський завод по виготовленню круп та комбікормів» — 37,7 тис. тонн, ТОВ «Комплекс «Агромарс» — 18,6 тис. тонн, Таврійська філія ВАТ «Миронівський завод по виготовленню круп та комбікормів» — 17,5 тис. тонн.

Протягом липня-грудня 2010/2011 маркетингового року в Україні згідно даних Державного комітету статистики було виготовлено 2,2 млн. тонн комбікормової продукції, що на 1 % ніж в липні-грудні 2009/2010 маркетингового року. Рентабельність виробництва комбікормів на незалежних підприємствах протягом 2010/2011 маркетингового року знизилась на 7-10 %.

Як зазначають експерти, протягом 2010/2011 МР ціни на комбікормову продукцію зросли більш ніж на 30 % (на 300-900 грн. в залежності від рецептури). На подорожчання комбікормової продукції вплинуло зростання внутрішніх цін на зерно, а також світові тенденції щодо зниження експорту зернових. Ціни у 2010/2011 році на фуражне зерно перевищили показники 2009/2010 року у 1,5 – 2 рази, крім того, значно подорожчав шрот соняшнику, суттєвого зростання цін на не зернові складові кормів (амінокислоти, кормові ферменти та інші добавки) не відмічалось.

Сектор зовнішньої торгівлі України вітчизняної комбікормової продукції не достатньо розвинутий. Так, експорт складає близько 0,5 % від загальної кількості в країні близького зарубіжжя: Білорусь, Грузія, Молдова, Росія та інші. На український ринок комбікормова продукція імпортується з країн Європейського Союзу: Угорщини, Германії, Польщі.